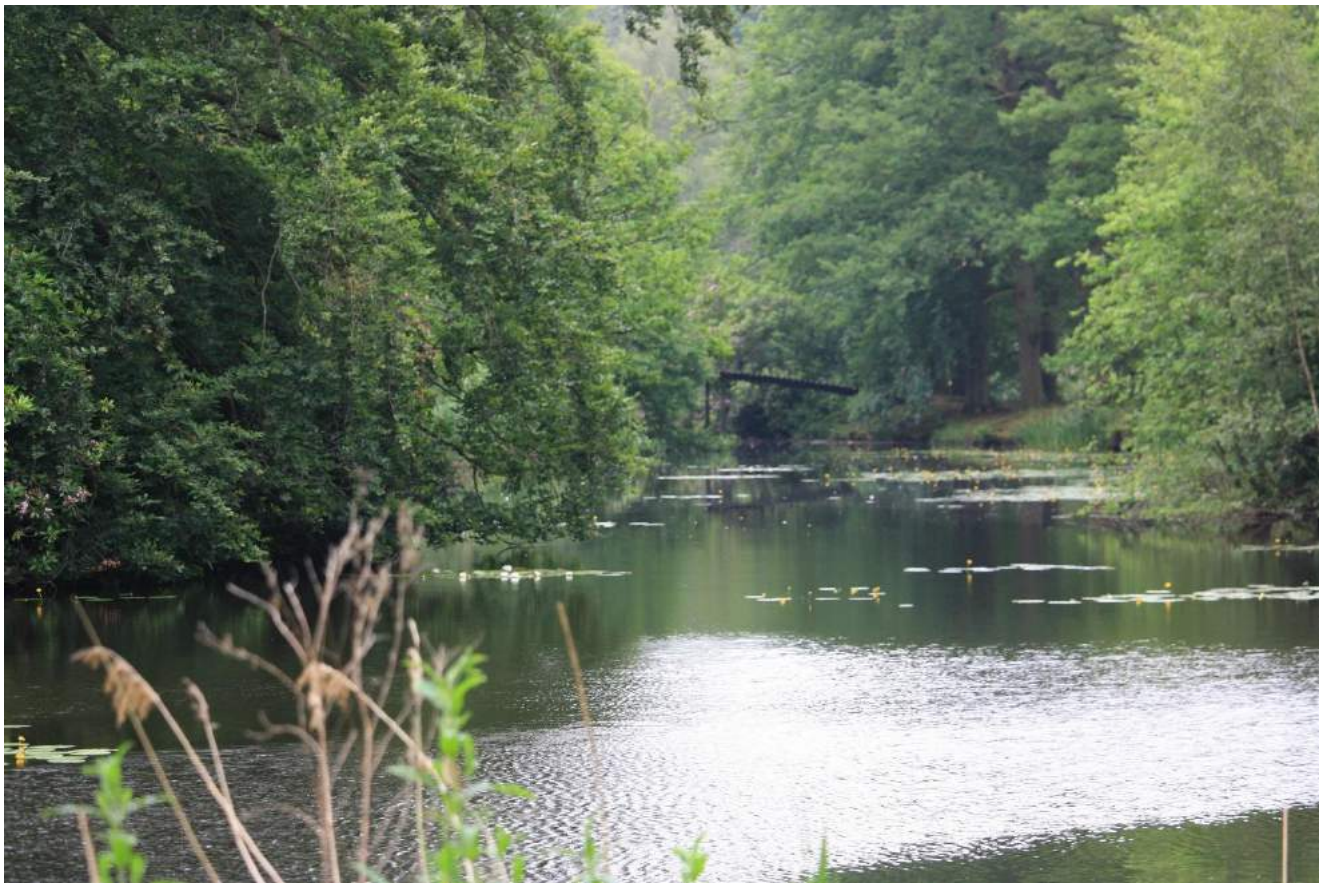

BROEDVOGELS VAN

SCHAEP EN BURGH, BOEKESTEIJN EN BANTAM

2021

Jan Mooij

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Rapportnummer: 303

Broedvogels van Schaep en Burgh, Boekesteijn en Bantam in 2021

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Subgroep Avifauna
Postbus 1028
1200 BA Hilversum
broedvogels@vwggooi.nl
www.vwggooi.nl

Tekst : Jan Mooij
Foto's: Carel de Vink en Jan Mooij

Copyright 2021 – Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum
Rapportnummer: 303

Overname van gegevens is alleen toegestaan met bronvermelding en na schriftelijke toestemming van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Samenvatting

In het voorjaar 2021 zijn de beboste delen van de buitenplaatsen Schaep en Burgh, Boekesteijn en Bantam van Natuurmonumenten door leden van de Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken geïnventariseerd op broedvogels en grote zoogdieren.

Volgens de normen van het BMP project van Sovon zijn 522 territoria van 47 soorten vastgesteld als broedvogel. Van de nieuwe Rode Lijst zijn de Koekoek, de Grote Lijster en de Grauwe Vliegenvanger als broedvogel gevonden. Daarnaast zijn ook vier soorten zoogdieren waargenomen.

Ten opzichte van de vorige inventarisatie in 2014 vonden we een sterke toename van zowel het aantal territoria als van het aantal vastgestelde soorten. De aantallen bij een inventarisatie in 1995 lagen echter duidelijk hoger.

Het gebied

Het onderzochte gebied omvat de drie noordelijkste van de buitenplaatsen die in het bezit zijn van Natuurmonumenten. Ze liggen bij 's Graveland (gemeente Wijdemeren), ten westen van Hilversum. Schaep en Burgh is sinds 1970 in het bezit van Natuurmonumenten, Bantam (in de gemeente Hilversum) sinds 1984 en Boekesteijn sinds 1993. De Gravelandse buitenplaatsen zijn aangelegd op gronden die zijn afgegraven, vooral voor de stadsuitbreiding van Amsterdam in de zeventiende eeuw. De grens tussen het wel en niet afgegraven deel is in het terrein nog goed herkenbaar. Schaep en Burgh ligt geheel in het afgegraven stuk. Bij Boekesteijn is er in het oosten een stukje dat gezien zijn hogere ligging kennelijk niet is afgegraven hoewel het binnen het afgegraven gebied ligt. Bij Bantam loopt de grens door het terrein en lijkt het oostelijk deel niet afgegraven.

In het westen van Boekesteijn en Schaep en Burgh liggen de bijbehorende landhuizen. De omgeving van deze landhuizen is niet onderzocht. Het landhuis op Bantam is al vele jaren geleden afgebroken. Het geïnventariseerde deel omvat alle beboste stukken en enkele weilanden die binnen de bossen liggen. Een paar weilanden aan de rand van het gebied zijn niet bekeken. We hadden overigens niet de indruk dat in deze stukken weidevogels voorkwamen. Ook de laan die in Boekesteijn van het informatiecentrum naar het oosten loopt is niet geteld.

De oppervlakte van het onderzochte gebied is ongeveer 26 ha voor Boekesteijn, 22 ha voor Schaep en Burgh en 24 ha voor Bantam. Totaal is het geïnventariseerde oppervlak dus ongeveer 72 ha. Het onderzochte gebied is hetzelfde als dat van de inventarisatie in 2014.

Figuur 1. Overzicht van het onderzochte gebied.

Methode

Er is gebruik gemaakt van de broedvogelkarteringsmethode (BMP) van Sovon (van Dijk & Boele 2011). Deze werkt als volgt. In de loop van het broedseizoen worden verschillende bezoeken aan het telgebied gebracht, waarbij van alle waargenomen broedvogels de positie wordt ingevoerd in een app. Aan het eind van het seizoen wordt het aantal territoria bepaald door alle waarneempunten voor iedere soort via per soort bepaalde regels te clusteren.

Na een verkenning in maart werd het gebied elke twee weken van 27 maart t/m 19 juni geïnventariseerd. Enkele malen werd een avondbezoek gebracht. Het team bestond normaal uit twee personen met minimaal 1 ervaren teller. Bij het waarnemen werd gebruik gemaakt van gewone veldkijkers.

Voor het vastleggen van de waarnemingen gebruikten wij de app Avimap van Sovon. Met deze app werden de waarnemingen direct elektronisch opgeslagen op een tablet of een smartphone. De plaats werd met behulp van GPS bepaald. Behalve de locatie werd de soort waarneming genoteerd (individueel, paar, balts, nestindicatie/alarm, nest of anders). Alle potentiële broedvogels werden op deze manier genoteerd. Ook waarnemingen van niet-broedvogels en zoogdieren konden zo genoteerd worden. Na afloop van de telling werden de resultaten geüpload naar de website van Sovon. Daar werden de resultaten opgeslagen en ook de verdere verwerking vond daar plaats. Het uiteindelijke resultaat is een stippenkaart voor iedere soort waarvoor territoria zijn vastgesteld.

Tabel 1. Data en tijden van de bezoeken

Datum	Begintijd	Eindtijd
19-3-2021	10.15	10.55
28-3-2021	6.56	9.39
31-3-2021	19.30	21.30
10-4-2021	6.41	10.18
24-4-2021	5.43	9.16
06-5-2021	22.15	23.00
08-5-2021	5.28	8.18
17-5-2021	7.26	10.15
22-5-2021	4.51	7.54
05-6-2021	5.55	9.26
19-6-2021	6.00	9.55
26-6-2021	10.50	11.00

Resultaten

Bij de inventarisatie zijn in totaal 522 territoria van 47 soorten vastgesteld. Voor een samenvatting zie tabel 3. Bij een totale onderzochte oppervlakte van 72 hectare komt dat neer op gemiddeld 7,25 territoria per hectare. Er lijken geen grote verschillen in dichtheid tussen de drie buitenplaatsen te bestaan. Voor zover er verschillen zijn kunnen die grotendeels verklaard worden door de oppervlakte van de grasvelden binnen de gebieden. Wij vonden vooral vogels die in bossen broeden. Daarnaast zijn een aantal territoria van watervogels vastgesteld. Weidevogels kwamen in het onderzochte gebied niet voor.

Naast de soorten waarvan territoria werden vastgesteld werden ook andere potentiële broedvogelsoorten waargenomen. Voor deze soorten was het aantal waarnemingen en/of de waarnemingsperiode niet voldoende om een territorium te mogen aannemen. Een lijstje van deze soorten wordt gegeven in tabel 2.

Tabel 2. Verder waargenomen potentiële broedvogelsoorten:

Blauwe Reiger	Grote Gele Kwikstaart
Grote Canadese Gans	Goudhaan
Bergeend	Ekster
Havik	Raaf

Het gaat hier waarschijnlijk vooral om vogels die in de omgeving gebreed hebben. De Havik had een nest in het Spanderswoud van het Goois Natuurreservaat, in een stuk bos net buiten het onderzochte gebied. Bij de inventarisatie in 2014 was daar ook een nest. De Grote Gele Kwikstaart werd één maal waargenomen op een plek die niet ongeschikt leek als broedplaats, maar dit was onvoldoende om een broedgeval te mogen aannemen. Goudhanen werden alleen waargenomen voor de geldige periode.

Behalve de vogels werden ook de waargenomen zoogdieren genoteerd. Het meest werd de Ree waargenomen. In totaal zagen we 27 Reeën. De Haas is twee maal gezien in een weiland in het onderzochte gebied. Eén maal werd een Vos waargenomen. Opvallend waren de 12 Eekhoorns die wij zagen. Bij de inventarisatie in 2014 werd geen enkele Eekhoorn gezien. Wij zagen alleen sporen van Mollen en Dassen.

Tabel 3. Aantal vastgestelde territoria

Soort	Totaal	Bantam	S en B	Boekesteijn
Aalscholver	1		1	
Knobbelzwaan	2			2
Nijlgans	10	2	2	6
Mandarijneend	1		1	
Wilde Eend	12	1	11	
Buizerd	1	1		
Waterhoen	1	1		
Meerkoet	8	4	2	2
Holenduif	13	4	5	4
Houtduif	24	9	6	9
Koekoek	1			1
Bosuil	5	1	3	1
IJsvogel	1	1		
Groene Specht	4		2	2
Zwarte Specht	1	1		
Grote Bonte Specht	16	6	5	5
Middelste Bonte Specht	2		1	1
Kleine Bonte Specht	3	1	1	1
Witte Kwikstaart	2		2	
Winterkoning	34	11	11	12
Heggenmus	4	1	2	1
Roodborst	37	15	10	12
Gekraagde Roodstaart	1			1
Merel	44	14	15	15
Zanglijster	17	5	4	8
Grote Lijster	2	1	1	
Kleine Karekiet	1	1		
Tuinfluiter	10	2	2	6
Zwartkop	42	11	11	20
Tjiftjaf	22	6	7	9
Vuurgoudhaan	1			1
Grauwe Vliegenvanger	1			1
Bonte Vliegenvanger	11	3	3	5
Glanskop	5	1	2	2
Kuifmees	1	1		
Pimpelmees	32	9	15	8
Koolmees	30	10	9	11
Boomklever	20	7	7	6
Boomkruiper	22	7	10	5
Gaai	5	1	2	2
Zwarte Kraai	6	2	1	3
Spreeuw	8		4	4
Vink	42	17	12	13
Groenling	6	2	1	3
Putter	1		1	
Goudvink	1			1
Appelvink	7	3	2	2

Vergelijking met eerdere inventarisaties en discussie.

Van het onderzochte gebied is een aantal eerdere broedvogel inventarisaties bekend. In veel gevallen is maar een deel van het gebied onderzocht, in andere juist een groter gebied. De gebruikte methodes en de intensiteit van het onderzoek kunnen vooral bij de oudere inventarisaties afwijken van onze methode, wat het vaak moeilijker maakt om vergelijkingen te maken. Pas in 1984 heeft SOVON een standaard methode voor inventarisaties voorgesteld. De resultaten van alle inventarisaties zijn te vinden in bijlage 1.

In 1964 is er een zeer globaal onderzoek in Boekesteijn gedaan door J. van Dijk (Fuchs e.a. 1983). Van de methode is alleen bekend dat de zingende vogels werden geteld. Bij een kennelijk min of meer vergelijkbaar onderzoek van hetzelfde gebied in 1978 door I. van Woersum (Fuchs e.a. 1983) werd blijkbaar voor bijna alle soorten alleen het al dan niet aanwezig zijn vastgesteld.

In 1980 heeft R. van Beusekom (van Beusekom 1980) Schaep en Burgh geïnventariseerd met een karterings methode. Hierbij werd niet de standaard methode van het Sovon BMP project gebruikt (die dateert van 1984) zodat de interpretatie van de gegevens kan afwijken.

In 1981 is een inventarisatie uitgevoerd voor de Provinciale Planologische Dienst Noord-Holland (van Beusekom 1981). Hierbij werd van de talrijke soorten alleen de aan- of afwezigheid genoteerd. De andere soorten werden geturfd of gekarteerd. Boekesteijn, Schaep en Burgh en Sperwerhof (niet in het bezit van Natuurmonumenten) zijn bij deze telling samen onderzocht. Er is een lijstje met territoria voor Schaep en Burgh dat op deze inventarisatie zou moeten berusten. Voor Boekesteijn zijn deze gegevens niet bekend. Bij ditzelfde onderzoek is Bantam onderzocht als deel van een groter gebied, uitsplitsing van de resultaten bleek hier ook niet mogelijk.

In 1982 heeft de Vogelwerkgroep het Gooi en omstreken Boekesteijn geïnventariseerd (Fuchs e.a. 1983). Er werd vooral gelet op holenbroeders. De methode is niet erg duidelijk.

Een onderzoek in 1995 (Kwint 1995) had betrekking op alle bezittingen van Natuurmonumenten bij 's Graveland. De inventarisatie is in principe op dezelfde manier uitgevoerd als die van ons. Een aantal algemene soorten zijn echter niet meegenomen.

Tenslotte heeft onze vogelwerkgroep in 2014 een inventarisatie uitgevoerd volgens dezelfde regels als we nu gebruikt hebben (Mooij 2014).

Bij deze inventarisatie vonden wij 522 territoria van 47 soorten, wat neerkomt op 7,25 territoria per hectare. In 2014 waren dat 386 territoria van 35 soorten vogels met een dichtheid van 5,36 territoria per hectare. In 1995 werd het gebied met in principe dezelfde methode geïnventariseerd en toen vond men 41 soorten en 399 territoria, waarbij echter negen veel voorkomende soorten niet werden geteld. Als we aannemen dat alle niet getelde soorten aanwezig waren (wat wel waarschijnlijk is) dan komen we op 50 soorten in 1995. Wanneer we alleen kijken naar de soorten die in 1995 werden geteld dan komen we voor 2014 op 162 territoria en voor 2021 op 246 territoria.

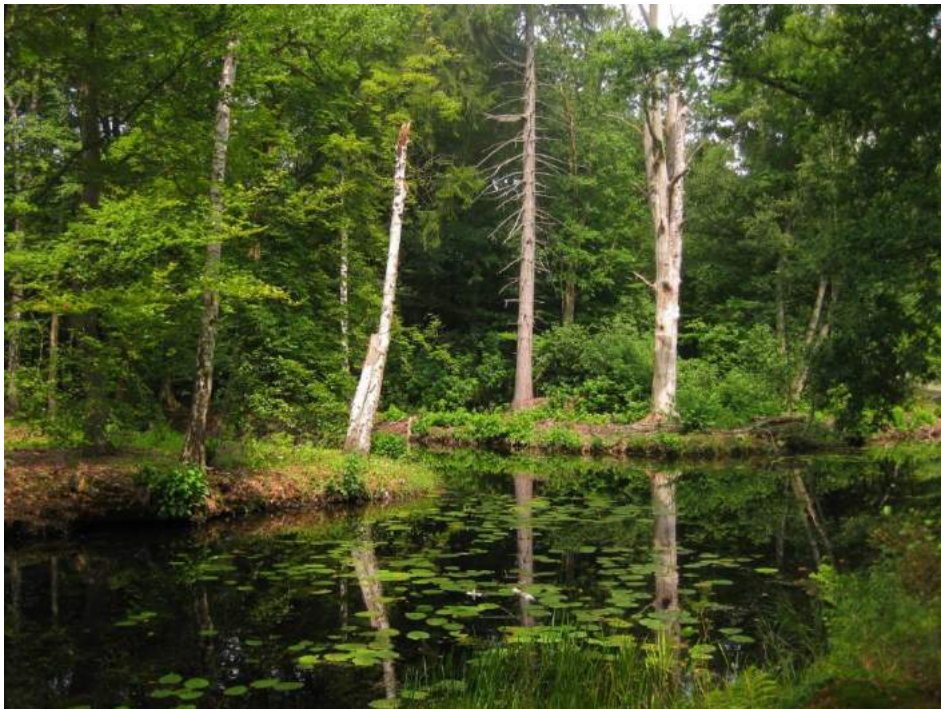
Ten opzichte van de inventarisatie in 2014 zijn zowel het aantal territoria als het aantal soorten sterk toegenomen. Bij de territoria is dat met 35%, bij de soorten met 34%. De aantallen liggen echter nog lang niet op het niveau van 1995. Een vraag is natuurlijk in hoeverre deze cijfers reëel zijn. Het zou kunnen zijn dat er verschillen in de kwaliteit van de inventarisaties is. De methode was bij alle drie hetzelfde. Bij de inventarisatie van 2021 zijn wat meer bezoeken gebracht, met name in de avond. Afgezien van de Bosuil heeft dit niet veel effect op het aantal territoria. Alle drie voldoen aan de criteria voor een betrouwbare

inventarisatie. Het lijkt niet aannemelijk dat deze verschillen een zo groot effect op de uitkomst zouden hebben.

Daarmee wordt de vraag natuurlijk hoe deze verschillen dan wel ontstaan zijn. In 2014 was Natuurmonumenten bezig met een project om het landgoedkarakter van deze buitenplaatsen te herstellen. Daarbij werd ondergroei verwijderd en ook werd de beplanting op veel plaatsen aangepast. Daardoor was op die plekken alleen jonge aanplant aanwezig en ontbraken veel kruiden. Dit project is inmiddels voltooid en de nieuwe beplanting heeft een aantal jaren kunnen groeien. Het lijkt waarschijnlijk dat vooral sommige struikbroeders als Zwartkop en Tuinfluiter hiervan hebben geprofiteerd. In feite zijn alle algemene soorten die graag in struiken broeden toegenomen. De enige duidelijke uitzondering is de Winterkoning. Deze soort is erg gevoelig voor strenge winters en in de afgelopen winter kwam een periode met strenge vorst voor.

Opvallend is de toename van de duiven. Zowel de Houtduif als de Holenduif zijn in aantal ruim verdubbeld. Is de Boommarter wat minder talrijk? Hierop wijst ook de toename van de Eekhoorn. In deze inventarisatie werden niet minder dan vijf soorten spechten vastgesteld. Voor het eerst werd de Middelste Bonte Specht gevonden. Deze specht breidt zich de laatste jaren in Nederland sterk uit. Het is niet duidelijk waarom de Bonte Vliegenvanger zo sterk is toegenomen.

Alles bij elkaar lijkt het er op dat in deze drie landgoederen het herstel van het park karakter in eerste instantie tot een duidelijke afname van zowel het aantal soorten als van het aantal territoria heeft geleid. In de jaren erna is herstel opgetreden, maar de situatie is nog lang niet zo goed als in 1995.

Soortbespreking

In dit hoofdstuk worden de vastgestelde broedvogels per soort beschreven.

Elke stip in de stippenkaart staat op de plaats van de eerste waarneming voor dat territorium binnen de Sovon datumgrenzen.

Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>	1 territorium
		Bij de laatste telling ontdekten wij tot onze verrassing dat er een Aalscholver op zijn nest zat. Dit is de eerste maal dat er een broedgeval van de Aalscholver in dit gebied is vastgesteld.

Knobbelzwaan	<i>Cygnus olor</i>	2 territoria
		Beide territoria zijn gebaseerd op een nestvondst. In 2014 waren er ook twee territoria, dat waren de eerste broedgevallen voor deze soort.

Nijlgans	<i>Alopochen aegyptiaca</i>	10 territoria
 <p data-bbox="831 264 1423 734">Door het hele gebied werden regelmatig Nijlganzen waargenomen. In een paar gevallen zagen we ook nestholtes die kennelijk gebruikt werden. De clustering van de waarnemingen leverde tien territoria op. Dit is verreweg het grootste aantal dat ooit gevonden is. Kennelijk nemen de aantallen van de Nijlgans nog steeds toe</p>		
Mandarijneend	<i>Aix galericulata</i>	1 territorium
 <p data-bbox="831 842 1423 1301">Bij verschillende bezoeken werd op ongeveer dezelfde plaats een mannetje Mandarijneend waargenomen. Een nest is niet gezien, daar is ook niet naar gezocht. Dit is de eerste maal dat een territorium van deze exoot in dit gebied is gevonden.</p>		
Wilde Eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	12 territoria
 <p data-bbox="831 1408 1423 1888">De Wilde Eend is moeilijk te inventariseren omdat ze bij het nest zich zeer heimelijk gedragen. De territoria zijn dan ook gebaseerd op aanwezige paren en mannetjes. Opvallend is dat bijna alle territoria in Schaep en Burgh liggen. De vijvers hier zijn breder en vaak minder toegankelijk dan in de andere deelgebieden.</p>		

Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	1 territorium
		<p>Regelmatig vlogen er Buizerds boven het gebied, maar er was geen territoriaal gedrag. Toch werd er een broedgeval van deze roofvogel ontdekt. Landelijk neemt de Buizerd matig toe.</p>

Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>	1 territorium
		<p>Er was één territorium van het Waterhoen aanwezig. Dit is vergelijkbaar met eerdere inventarisaties. Landelijk zijn de aantallen de laatste jaren stabiel, na een eerdere afname.</p>

Meerkoet	<i>Fulica atra</i>	8 territoria
		<p>We vonden drie territoria meer dan in 2014. In de meeste gevallen zagen wij ook het nest. Zoals te verwachten lagen die aan de waterkant. Landelijk neem de Meerkoet matig toe.</p>

<p>Holenduif</p>	<p><i>Columba oenas</i></p>	<p>13 territoria</p>
		<p>Het aantal territoria is meer dan verdubbeld ten opzichte van de inventarisatie in 2014. Die toename vindt alleen plaats in Schaep en Burgh en Bantam. Deze aantallen zijn overigens nog veel kleiner dan er 1995 gevonden werden. Landelijk neem de Holenduif matig toe.</p>
<p>Houtduif</p>	<p><i>Columba palumbus</i></p>	<p>24 territoria</p>
		<p>Ook het aantal territoria van de Houtduif is sinds 2014 sterk toegenomen. Deze toename vond in alle deelgebieden plaats. In 1995 werd deze soort niet geteld. Landelijk is de Houtduif de laatste jaren stabiel.</p>
<p>Koekoek</p>	<p><i>Cuculus canorus</i></p>	<p>1 territorium</p>
		<p>Tijdens de inventarisatie werd één keer een Koekoek gehoord. Dit was voldoende om een territorium aan te mogen nemen. Bij eerdere inventarisaties werd nog nooit een territorium van de Koekoek vastgesteld. De Koekoek gaat achteruit, hij staat als kwetsbaar op de Rode Lijst.</p>

Bosuil	<i>Strix aluca</i>	5 territoria
		<p>De vijf territoria van de Bosuil zijn een record voor dit gebied. In 2014 werden geen Bosuilen gevonden. Bij deze inventarisatie werden meer nachtbezoeken gebracht dan bij vorige gelegenheden, mede omdat een deelnemer vlak bij het terrein woonde.</p> <p>Landelijk is de soort stabiel.</p>

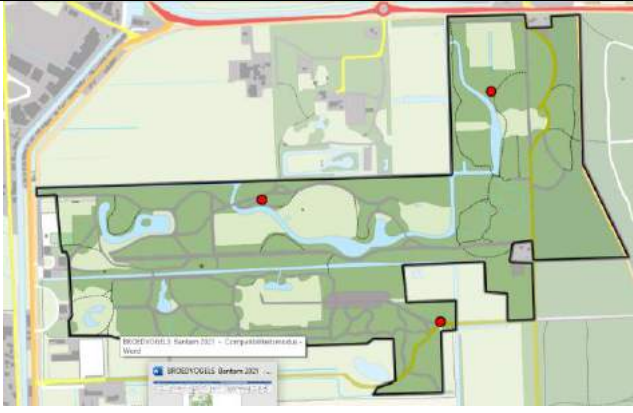

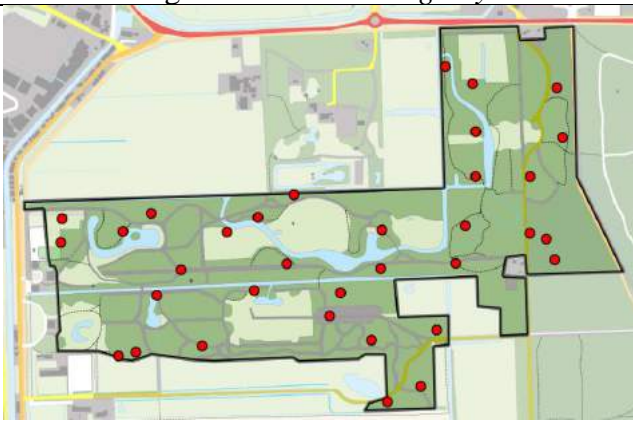
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	1 territorium
		<p>Het territorium is gebaseerd op een aantal waarnemingen van een langs vliegende IJsvogel. De IJsvogel werkgroep heeft bevestigd dat er een succesvol nest in de omgeving aanwezig was. Bij eerdere inventarisaties werd meestal ook een territorium aangetroffen.</p> <p>Landelijk neemt IJsvogel matig toe, maar hij is gevoelig voor strenge winters.</p>

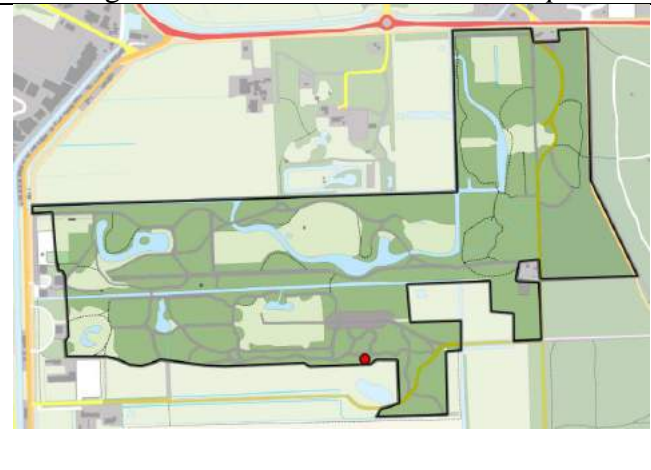
Groene Specht	<i>Picus viridis</i>	4 territoria
		<p>De analyse van de waarnemingen leidt tot vier territoria van de Groene Specht. Dit lijkt aan de hoge kant, mogelijk hebben sommige waarnemingen betrekking op hetzelfde paar. Bij eerdere inventarisaties werden altijd wel één of twee territoria vastgesteld.</p> <p>Landelijk neemt de Groene Specht matig toe.</p>

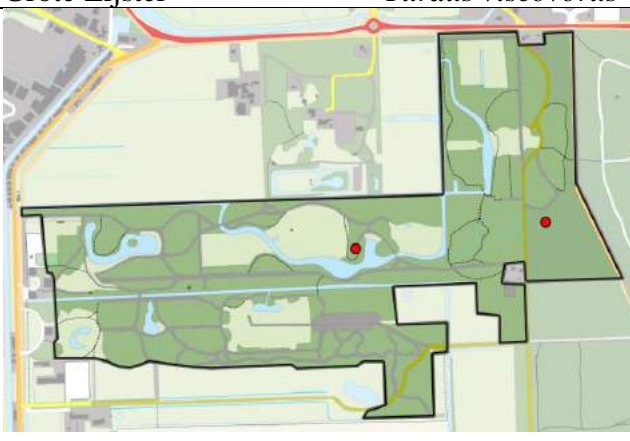
Zwarte Specht	<i>Dryocopus martius</i>	1 territorium
	<p>Bij de tellingen werd enige malen een Zwarte Specht vastgesteld. Op grond daarvan mogen wij een territorium aannemen. Het territorium van een Zwarte Specht is groter dan het onderzochte gebied, dus het is goed mogelijk dat hij elders gebroed heeft. Dit was de eerste inventarisatie in dit gebied waarbij een territorium werd vastgesteld. Landelijk neemt de soort matig af.</p>	

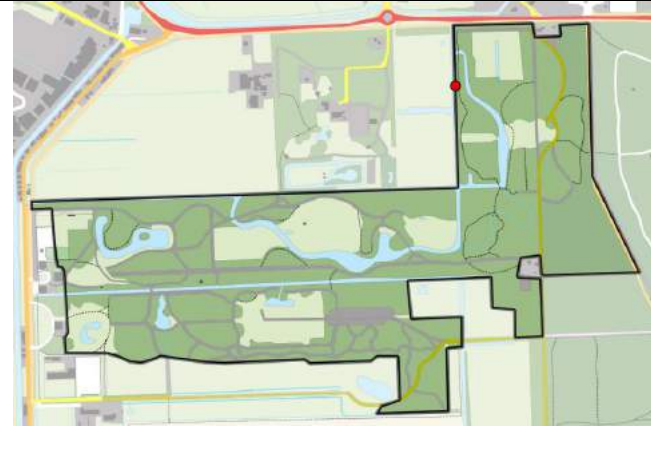

Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>	16 territoria
	<p>De Grote Bonte Specht komt door het hele terrein voor. Ten opzichte van de twee vorige inventarisaties is sprake van een afname. De interpretatie van de waarnemingen van deze soort is echter moeilijk. Landelijk is sprak van een matige toename.</p>	

Middelste Bonte Specht	<i>Dendrocopos medius</i>	2 territoria
	<p>Voor het eerst zijn territoria van deze specht in dit gebied gevonden. De soort neemt in Nederland sterk toe en was al eerder in andere landgoederen gezien.</p>	

<p>Kleine Bonte Specht <i>Dryobates minor</i></p> 	<p>3 territoria</p> <p>Wij vonden drie territoria van deze kleine specht. In de meeste eerdere inventarisaties werd deze soort waargenomen, alleen in 2014 leek hij te ontbreken. De Kleine Bonte Specht is lastig waar te nemen, daardoor is de trefkans laag. Landelijk neemt hij matig toe.</p>
<p>Witte Kwikstaart <i>Motacilla alba</i></p> 	<p>2 territoria</p> <p>De twee territoria van de Witte Kwikstaart liggen in dezelfde orde van grootte als bij vorige inventarisaties. Landelijk zijn de aantallen stabiel.</p>
<p>Winterkoning <i>Troglodytes trochloodytes</i></p> 	<p>34 territoria</p> <p>Ten opzichte van 2014 is het aantal territoria teruggelopen. Deze afname is niet homogeen verdeeld, in Schaep en Burgh zijn ze juist toegenomen. De Winterkoning is gevoelig voor koude winters. Mogelijk is de vorstperiode in februari van invloed geweest. Landelijk neemt de soort matig toe, maar de cijfers voor 2021 zijn nog niet bekend.</p>

Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	4 territoria
		<p>De Heggenmus is sinds de vorige inventarisatie in 2014 weer wat toegenomen. Bij eerdere tellingen was hij juist wat talrijker. Hij is hier vooral een vogel van bosranden. Landelijk neemt de Heggenmus matig af.</p>
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	37 territoria
		<p>Zoals bij alle inventarisaties komt de Roodborst overal voor waar bos aanwezig is. Ten opzichte van 2014 lijkt sprake van een toename. Landelijk neemt deze soort matig toe.</p>
Gekraagde Roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1 territorium
		<p>De Gekraagde Roodstaart is een soort van bosranden. In 1995 en 2014 vond men ook één territorium, daarvoor waren de aantallen wat hoger. Landelijk vindt men een matige toename.</p>

Merel	<i>Turdus merula</i>	44 territoria
		<p>De aantallen van de Merel leken onder druk te staan onder invloed van het Usutu virus, dat nogal wat slachtoffers maakte. Het is dan ook verrassend dat ten opzichte van 2014 sprake is van een duidelijke toename. De Merel is deze keer de talrijkste broedvogel in dit gebied. Landelijk neemt de Merel matig af.</p>
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	17 territoria
		<p>Ook de Zanglijster is duidelijk toegenomen ten opzichte van 2014. Landelijk is deze soort stabiel.</p>
Grote Lijster	<i>Turdus viscivorus</i>	2 territoria
		<p>De twee territoria voor deze soort zijn vergelijkbaar met de vastgestelde aantallen bij eerdere inventarisaties. Landelijk neemt de Grote Lijster matig af.</p>

<p>Kleine Karekiet</p>	<p><i>Acrocephalus scirpaceus</i></p>	<p>1 territorium</p>
	<p>Voor het eerst is bij een inventarisatie een territorium van een Kleine Karekiet gevonden. Het territorium is gebaseerd op drie waarnemingen op ongeveer dezelfde plaats. Landelijk neemt deze soort matig toe.</p>	
<p>Tuinfluitier</p>	<p><i>Sylvia borin</i></p>	<p>10 territoria</p>
	<p>Ten opzichte van de inventarisatie in 2014 is het aantal Tuinfluiters spectaculair toegenomen. Wij vonden destijds maar één territorium. Kennelijk is het gebied veel geschikter geworden voor deze soort. De Tuinfluitier prefereert struiken zonder hogere bomen. Landelijk is juist sprake van een matige afname van de Tuinfluitier.</p>	
<p>Zwartkop</p>	<p><i>Sylvia atricapilla</i></p>	<p>42 territoria</p>
	<p>De Zwartkop is sinds 2014 ook sterk toegenomen. Deze soort heeft een voorkeur voor hogere bomen met veel ondergroei. Landelijk neemt de Zwartkop matig toe.</p>	

Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	22 territoria
	<p>Het aantal territoria van de Tjiftjaf is sinds 2014 ongeveer gelijk gebleven. Ten opzichte van 1995 is het aantal echter gehalveerd. Landelijk is deze soort stabiel.</p>	

Vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapilla</i>	1 territorium
	<p>Het territorium is gebaseerd op één waarneming. Alleen in 1995 is eerder een Vuurgoudhaan gevonden. Landelijk neemt deze soort sterk toe.</p>	

Grauwe Vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	1 territorium
	<p>Ook dit territorium is gebaseerd op één waarneming. Dit lag bij een huis in het bos. In 2014 zagen we geen Grauwe Vliegenvangers, maar in 1995 waren er zeven territoria. Landelijk is deze soort na een eerdere afname stabiel.</p>	

Bonte Vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	11 territoria
		<p>Deze elf territoria zijn er veel meer dan in eerdere inventarisaties. In 2014 was er maar één territorium. Landelijk is sprake van een matige toename.</p>
Glanskop	<i>Poecile palustris</i>	5 territoria
		<p>Het aantal territoria is duidelijk groter dan in 2014 maar gelijk aan dat in 1995. Landelijk neemt de Glanskop matig toe.</p>
Kuifmees	<i>Lophophanes cristatus</i>	1 territorium
		<p>De Kuifmees is een soort van naaldhout. In 2014 werd hij niet vastgesteld, bij eerdere inventarisaties vond men ook hoogstens één territorium. Landelijk is de Kuifmees na een eerdere afname stabiel.</p>

Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	32 territoria	Het aantal territoria is ten opzichte van de inventarisatie in 2014 nauwelijks veranderd. Landelijk zijn de aantallen stabiel.
Koolmees	<i>Parus major</i>	30 territoria	.Ook het aantal Koolmezen is sinds 2014 nauwelijks veranderd. Landelijk zijn de aantallen stabiel.
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	20 territoria	Er is een kleine toename ten opzichte van 2014. Eerdere inventarisaties kwamen duidelijk hoger uit. Landelijk neemt de Boomklever matig toe.

Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	22 territoria
 <p data-bbox="847 304 1390 517">Ten opzichte van het aantal territoria in 2014 is de Boomkruiper stabiel gebleven, maar vergeleken met eerdere inventarisaties is sprake van een afname. Landelijk neemt de Boomkruiper matig toe.</p>		
Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>	5 territoria
 <p data-bbox="847 853 1398 1066">Het vaststellen van een territorium van de Gaai is lastig omdat deze soort als broedvogel heel onopvallend is. Vergelijkingen met eerdere inventarisaties is daardoor moeilijk. Landelijk is de Gaai stabiel.</p>		
Zwarte Kraai	<i>Corvus corone</i>	6 territoria
 <p data-bbox="847 1424 1398 1637">Ook de Zwarte Kraai is moeilijk te inventariseren. Vergelijkingen met eerdere tellingen zijn dan ook moeilijk. Wij hoorden ze door het hele gebied. Er werd één nest gevonden. Landelijk neemt de Zwarte Kraai matig af.</p>		

Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	8 territoria
		<p>Het aantal gevonden territoria is ongeveer hetzelfde als in eerdere inventarisaties. Ook bij eerdere tellingen ontbrak de Spreeuw in Bantam. Landelijk neemt de Spreeuw matig af.</p>
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	42 territoria
		<p>De Vink komt door het hele gebied talrijk voor. Echt grote veranderingen in aantal lijken niet aanwezig. Landelijk zijn de aantallen stabiel.</p>
Groenling	<i>Chloris chloris</i>	6 territoria
		<p>Het lijkt er op dat de Groenling in dit gebied toeneemt. De meeste territoria liggen in de buurt van bebouwing. Landelijk neemt deze soort matig toe.</p>

Putter	<i>Carduelis carduelis</i>	1 territorium
		<p>Het territorium is gebaseerd op een aantal waarnemingen. Eerder werden alleen in 2014 Putters gevonden. Landelijk is sprake van een sterke toename.</p>
Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	1 territorium
		<p>Bij alle voorgaande inventarisaties werden één of twee territoria gevonden. Er lijkt dus niet veel veranderd te zijn. Landelijk neemt de Goudvink matig toe.</p>
Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	7 territoria
		<p>Nog nooit werden bij een inventarisatie zoveel Appelvinken vastgesteld. Landelijk neemt de Appelvink sterk toe.</p>

Verantwoording

De tellingen zijn uitgevoerd door:

Francis Bakker
Guido Band
Pieter Bogaers
Doortje van Dijk
Michael Everard
Koos Koopmans
Jan Mooij
Sandra Nikkelsen
Carel de Vink

Contactpersoon bij Natuurmonumenten was Luc Hoogenstein, hij verzorgde de vergunningen.

Het rapport werd gemaakt door Jan Mooij.
De foto's zijn van Carel de Vink en Jan Mooij.

Gebruikte literatuur

Beusekom R.van 1980 De Broedvogels van Schaep en Burgh 1980
Beusekom R.van 1981 Broedvogelgegevens 's-Gravelandse buitenplaatsen 1981
Van Dijk A. en A.Boele 2011 Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek Nederland, Nijmegen
Jonkers, D.A., Kole, R.A. & Taapken, J, (red.) 1987. Vogels tussen Vecht en Eem. VWG het Gooi en Omstreken, Hilversum
Fuchs H. en I.van Woersem 1983, Inventarisatie Boekesteijn 1982, Vogelwerkgroep het Gooi en omstreken Uitgave 43, Hilversum
Kwint N.D. 1995 Broedvogels van de 's-Gravelandse Buitenplaatsen, SOVON-inventarisatierapport 1995/12. Beek-Ubbergen
Kwint N.D. en J.van Betteray 1996, Broedvogels 's-Gravelandse Buitenplaatsen in 1995, de Korhaan 30 (3) 66-71
Mooij J. 2012 Broedvogels Hilverbeek en Spanderswoud 2012, Vogelwerkgroep het Gooi en omstreken Uitgave 213 Hilversum
Mooij J. 2012 Broedvogels Corversbos 2013, Vogelwerkgroep het Gooi en omstreken Uitgave 221 Hilversum
Beskers R.E. 2014 Persoonlijke mededeling
Mooij J. 2014 Broedvogels van Schaep en Burgh, Boekesteijn en Bantam 2014, Vogelwerkgroep het Gooi en omstreken Uitgave 236 Hilversum

Bijlage 1. Resultaten inventarisaties Boekesteijn

+ betekent aanwezig maar aantal niet bekend.

ng betekent dat de soort niet geteld is, dus dat hij ook afwezig zou kunnen zijn.

	1964	1978	1982	1995	2014	2021
Knobbelzwaan					2	2
Nijlgans			1	1	2	6
Bergeend		+	2	1		
Wilde Eend	+	+	9	3	1	
Buizerd				1		
Fazant	+	+	4			
Waterhoen	1	1	1	1		
Meerkoet	+	+	4	4	1	2
Scholekster		1	1			
Kievit				1		
Holenduif		+	15	19	5	4
Houtduif		+	11	ng	4	9
Zomertortel	+	1				
Turkse Tortel		1	1			
Koekoek						1
Bosuil	1	1	1	2		1
IJsvogel				1		
Groene Specht		1	1	1	1	2
Grote Bonte Specht	1	+	6	9	4	5
Middelste Bonte Specht						1
Kleine Bonte specht		+	1	1		1
Witte Kwikstaart		1	1	1		
Winterkoning	8	+	16	ng	17	12
Heggenmus	1	+	9	6	1	1
Roodborst	3	+	18	ng	6	12
Nachtegaal	3					
Gekraagde Roodstaart	3	+	6	1		1
Merel	5	+	32	ng	8	15
Zanglijster	5	+	8	ng	4	8
Grote Lijster	1	+	2	1		
Tuinfluitter	6	+	1	9		6

Bijlage 1. Vervolg

	1964	1978	1982	1995	2014	2021
Zwartkop	5	+	1	15	11	20
Fluiter	1		1			
Tjiftjaf	9	+	6	17	15	9
Fitis	3	+	1			
Goudhaan			1	ng	1	
Vuurgoudhaan						1
Grauwe Vliegenvanger	4	+	1	2		1
Bonte Vliegenvanger			4		1	5
Staartmees		+	4	2	1	
Glanskop	2	2	1	2	1	2
Matkop				1		
Zwarte Mees		1	1			
Pimpelmees	6	+	26	ng	12	8
Koolmees	15	+	28	ng	12	11
Boomklever	4	+	12	10	5	6
Boomkruiper	1	+	11	18	4	5
Wielewaal	1		1			
Ekster	+	+	3			
Gaai	+	+	3	3		2
Kauw	+	+	25	15		
Zwarte Kraai		+	2	6	1	3
Spreeuw	+	+	32	5	1	4
Ringmus	2		1			
Vink	7	+	8	ng	13	13
Groenling		+	2	4		3
Kneu			1			
Putter					1	
Goudvink		1	1	1		1
Appelvink				2		2

Bijlage 2. Resultaten inventarisaties Schaep en Burgh

+ betekent aanwezig maar aantal niet bekend.

ng betekent dat de soort niet geteld is, dus dat hij ook afwezig zou kunnen zijn.

	1980	1981	1995	2014	2021
Aalscholver					1
Nijlgans			1	1	2
Bergeend	2	4			
Mandarijneend					1
Wilde Eend	13		13	3	11
Wespendief			1		
Buizerd			1		
Boomvalk			1		
Fazant	9				
Waterhoen	8		1		
Meerkoet	9	5	12	1	2
Holenduif	23	15	16	1	5
Houtduif	27		ng	4	6
Zomertortel	1				
Bosuil	2	2			3
IJsvogel	1	1	1		
Groene Specht	1	1	1		2
Grote Bonte Specht	7	4	7	6	5
Middelste Bonte Specht					1
Kleine Bonte specht	2	3	2		1
Witte Kwikstaart	1		1		2
Winterkoning	20		ng	7	11
Heggenmus	4		3	1	2
Roodborst	20		ng	7	10
Gekraagde Roodstaart	2	1			
Merel	33		ng	9	15
Zanglijster	10		ng	4	4
Grote Lijster		1	2	1	1
Tuinfluit	6		3	1	2
Zwartkop	8		11	8	11
Tjiftjaf	20		13	5	7

Bijlage 2. Vervolg

	1980	1981	1995	2014	2021
Fitis	4		3		
Goudhaan	2		ng		
Grauwe Vliegenvanger	3		2		
Bonte Vliegenvanger	2	1			3
Staartmees	3		3		
Glanskop	5	5	2		2
Matkop	2	1	2		
Kuifmees	1	1			
Pimpelmees	26		ng	7	15
Koolmees	35		ng	7	9
Boomklever	9	7	9	5	7
Boomkruiper	16		12	10	10
Wielewaal	1				
Ekster	4	1			
Gaai	8		2	1	2
Kauw	11		4		
Zwarte Kraai	2		3	1	1
Spreeuw	+		2	6	4
Huisemus	+				
Ringmus	1				
Vink	13		ng	9	12
Groenling	1		1		1
Putter					1
Goudvink	3		2		
Appelvink			1		2

Bijlage 3. Resultaten inventarisaties Bantam

+ betekent aanwezig maar aantal niet bekend.

ng betekent dat de soort niet geteld is, dus dat hij ook afwezig zou kunnen zijn.

	1995	2014	2021
Grauwe Gans		1	
Nijlgans		1	2
Wilde Eend	1	2	1
Buizerd	2		
Boomvalk	1		
Waterhoen			1
Meerkoet	5	3	4
Holenduif	7		4
Houtduif	ng	3	9
Bosuil	1		1
IJsvogel	1		1
Zwarte Specht			1
Grote Bonte Specht	8	8	6
Kleine Bonte Specht			1
Witte Kwikstaart		1	
Winterkoning	ng	19	11
Heggenmus	3		1
Roodborst	ng	14	15
Gekraagde Roodstaart		1	
Merel	ng	11	14
Zanglijster	ng	3	5
Grote Lijster	1	1	1
Kleine Karekiet			1
Tuinfluit	3		2
Zwartkop	9	7	11
Fluit	1		
Tjiftjaf	11	6	6
Goudhaan	ng	4	
Vuurgoudhaan	1		
Grauwe Vliegenvanger	3		

Bijlage 3. Vervolg

	1995	2014	2021
Bonte Vliegenvanger	1		3
Staartmees	1	1	
Glanskop	1	1	1
Matkop	2		
Kuifmees	1		1
Zwarte Mees	2		
Pimpelmees	ng	14	9
Koolmees	ng	9	10
Boomklever	6	7	7
Boomkruiper	13	8	7
Gaai	4	1	1
Kauw	2		
Zwarte Kraai	1		3
Vink	ng	14	17
Groenling	1	1	2
Putter		1	
Goudvink		2	
Appelvink	2		3